

1. Wprowadzenie

Wartość rynku przetargów publicznych w Norwegii wynosi szacunkowo 216 mld NOK rocznie, odpowiada to mniej więcej 18% PKB. Norwegia zobowiązana jest do przestrzegania europejskich przepisów dla przetargów publicznych o wartości powyżej progu UE w wyniku porozumienia EEA. Kiedy przepisy wynikające z EEA zostały zaimplementowane w 1994 roku, uchwalono szereg ustaw i rozporządzeń dotyczących zamówień publicznych zarówno powyżej jak i poniżej progu określonego przez UE.

Przepisy dotyczące przetargów publicznych sprowadzają się głównie do ustawy "Lov om offentlige anskaffelser av 16. juli 1999 nr. 69" (Prawo zamówień publicznych (1999)). Szczegóły tej ustawy zostały opisane poniżej. Więcej informacji odnośnie przepisów można znaleźć w Dodatku.

Norweskie przepisy nie wprowadzają zasadniczego rozróżnienia pomiędzy przetargami o wartości poniżej jak i powyżej progu UE – ujmuje podstawowe zasady które powinny być przestrzegane w przypadku wszystkich zamówień publicznych.

Zamówienia publiczne reguluje także rozporządzenie Forskrift av 15. Juni 2001 om offentlige anskaffelser (Rozporządzenie dotyczące zamówień publicznych (2001)). Rozporządzenie to zostanie zastąpione przez inne: Forskrift av 7. april 2006 om offentlige anskaffelser. Nowe rozporządzenie uwzględnia zmiany wprowadzone nową Dyrektywą EEA dot. Przetargów Publicznych.

Rozporządzenie Forskrift av. Juni 2001 om offentlige anskaffelser (oraz rozporządzenie z 2006) składa się z pięciu części. Część pierwsza zawiera ogólne zasady dotyczące wszystkich przetargów niezależnie od wartości. Część druga poświęcona jest przetargom o wartości powyżej progu. Rozporządzenie to zawiera przepisy i zasady stosownych Dyrektyw EEA w tej dziedzinie (92/50, 93/36 oraz 93/37). Przetargi o wartości powyżej progu muszą być publikowane w Oficjalnym Biuletynie UE.

Część trzecia jest poświęcona przetargom poniżej progu, których wartość przekracza 500,000 NOK. W takim wypadku wymaga jest publikacja ogłoszenia o przetargu w oficjalnej norweskiej bazie DOFFIN.

2. Ogólne zasady

Tak jak zostało to wspomniane wcześniej, norweskie przepisy nie zawierają żadnego szczególnego rozróżnienia pomiędzy przetargami o wartości powyżej progu, a przetargami poniżej progu EEA. Ogólne zasady odnoszące się do racjonalności, konkurencyjności, równego traktowania oraz braku dyskryminacji obowiązują niezależnie od rozmiaru czy też charakteru zamówienia, także nie ma znaczenia czy jest to zamówienie władz centralnych, władz miejskich czy też władz lokalnych. Powyższa zasada ujęta jest w preambule oraz w paragrafie 5 Prawa Zamówień Publicznych.

Zasady publikacji ogłoszeń o przetargach

Podstawowa zasada dotycząca publikacji ogłoszeń o przetargach głosi, że każdy przetarg niezależnie od wartości musi zostać ogłoszony. Wyjątkiem są zamówienia o wartości

mniejszej niż 500 000 NOK. Próg ten został ostatnio podniesiony (9 września 2005 roku) z poziomu 200 000 NOK do poziomu 500 000 NOK.

Wymagane miejsca zamieszczania ogłoszeń

W przypadku zamówień o wartości powyżej progu EEA wymagane jest zamieszczenie ogłoszenia o przetargu w bazie TED oraz Oficjalnym Biuletynie UE. Ogłoszenia te są także wtedy publikowane w norweskiej bazie DOFFIN, wraz ze stosownym odniesieniem w oficjalnym biuletynie Norsk lysningsblad. Pełny tekst ogłoszenia nie musi znaleźć się w Norsk lysningsblad, aczkolwiek ogłoszenie o przetargu w żaden sposób nie może być opublikowane zanim nie zostanie przesłane przez Norsk lysningsblad do bazy TED. Wszystkie zamówienia powyżej progu EEA są sprawdzane przez Norsk lysningsblad zanim zostaną wysłane do bazy TED.

W przypadku zamówień publicznych o wartości poniżej progu EEA oraz powyżej krajowego progu o wartości 500 000 NOK wymagana jest publikacja ogłoszenia w bazie DOFFIN.

Klasyfikacja przetargów

W przypadku zamówień powyżej progu EEA wymagany jest pełny kod CPV składający się z 8 cyfr (wspólny słownik zamówień). Norsk lysningsblad jest odpowiedzialne za sprawdzenie kodów CPV przed wysłaniem ogłoszenia do bazy TED.

Tylko dwie pierwsze cyfry kodu CPV są wymagane w przypadku zamówień poniżej progu EEA – cyfry te odpowiadają za kod grupy, oznaczający branżę.

3. Procedury przetargowe

Podstawowe procedury przetargowe dla zamówień powyżej progu EEA to przetargi nieograniczone oraz przetargi ograniczone. Warunki konieczne dopuszczające zastosowanie negocjacji są bardzo jasno określone. Negocjacje mogą być stosowane tylko w wypadku gdy złożone oferty nie spełniają wymogów lub też gdy w odpowiedzi na przetarg nie otrzymano żadnych ofert.

W przypadku zamówień poniżej progu EEA, zamawiający mają swobodę w wyborze procedury przetargowej. Mogą np. stosować negocjacje lub np. konkurs ofert.

4. Procedura wyboru

Ze względu na zasady przejrzystości oraz ochrony prawnej, zamawiający zobowiązani są do protokolowania przebiegu całej procedury przetargowej. W szczególnych wypadkach protokół ten może zostać utajniony.

Alternatywne oferty oraz odstępstwa od ogłoszonych wymogów

Norweskie prawo przewiduje możliwość złożenia alternatywnych ofert. Oferent w tym wypadku ma możliwość zasugerowania zamawiającemu alternatywnych rozwiązań. Jeżeli zamawiający nie życzy sobie otrzymywania alternatywnych ofert musi zamieścić taką informację w ogłoszeniu o przetargu. Zamawiający musi także określić minimalne wymogi ekonomiczne i techniczne, które muszą zostać spełnione przez alternatywną ofertę.

Odstępstwa od wymogów określonych w ogłoszeniu o przetargu które nie mają szczególnego znaczenia, mogą zostać zaakceptowane przez zamawiającego. Trudno jest natomiast stwierdzić gdzie znajduje się granica pomiędzy odstępstwem od wymogów a alternatywną ofertą.

Odrzucenie ofert

Określone elementy oferty nie mogą być w żadnym wypadku przyjęte, jeżeli nie są sporządzone wg konkretnych zasad. Dotyczy to m.in. terminu przesłania oferty, terminu dostarczenia oświadczenia dotyczącego zdrowia i bezpieczeństwa, terminu dostarczenia oświadczenia o nie zaleganiu z podatkiem oraz terminu dostarczenia innych wymaganych dokumentów.

Oferty mogą zostać odrzucone jeżeli zamawiający uzna zaproponowaną cenę za zbyt niską. Nie może jednak tego uczynić zanim nie poprosi na piśmie oferenta o uzasadnienie sposobu wyceny.

Wszystkie oferty mogą zostać odrzucone jeżeli zamawiający uzna oferty za niemożliwe do przyjęcia ze względów finansowych. Zamawiający nie może jednak stosować nierealistycznej wyceny.

Komunikacja elektroniczna

W przypadku zamówień poniżej progu EEA cała komunikacja dotycząca przetargu może być realizowana elektronicznie.

Źródła informacji o przetargach

Jak wspomniano powyżej, wszystkie ogłoszenia o przetargach powyżej progu EEA są publikowane zarówno w bazie TED oraz w bazie DOFFIN. Wszystkie zamówienia o wartości powyżej norweskiego progu (500 000 NOK) publikowane są w bazie DOFFIN.

Dokumenty wymagane do złożenia oferty

Oferenci zobowiązani są do przedstawienia osobistego oświadczenia dotyczącego zdrowia oraz bezpieczeństwa, a także oświadczenia o nie zaleganiu z podatkami sporządzonego przez norweski urząd skarbowy.

Procedura odwoławcza

Odwołania są kierowane do sądu krajowego jeżeli jakkolwiek oferent uzna, że zostały złamane przepisy dotyczące przetargów publicznych. Zgodnie z prawem zamówień publicznych (§ 7.2), sąd może cofnąć decyzję podjętą przez zamawiającego jeżeli doszło do złamania przepisów. Oferent może poprosić o tymczasowy nakaz sądu w celu zabezpieczenia swoich roszczeń.

Sąd może interweniować zanim dojdzie do podpisania umowy z trzecią firmą. Jeżeli doszło już do podpisania umowy zamawiający może liczyć jedynie na przyznanie rekompensaty.

Urząd Nadzoru EFTA (ESA) jest instytucją oceniającą zgodność przepisów prawa z dyrektywami EEA. ESA może interweniować z własnej inicjatywy oraz może rozpatrywać odwołania. Decyzje podejmowane przez ESAs dotyczą państwa z wyłączeniem pozostałych zamawiających. Państwo może odpowiedzieć na decyzje ESA poprzez unieważnienie przetargu lub też poprzez uzasadnienie nie podjęcia żadnych działań.

W przypadku nieporozumień pomiędzy ESA a Norwegią sprawy są rozstrzygane poprzez sąd EFTA.

Załącznik

Przepisy dot. przetargów publicznych w Norwegii

- NOU 1997:21 Offentlige anskaffelser (Tronslinutvalget) (Oficjalny Norweski Raport, Przetargi Publiczne)
- Ot. prp. nr. 71 (1997-98) Om lov om offentlige anskaffelser
- Innst.O. nr. 27 (1998-99) Innstilling fra næringskomiteen om lov om offentlige anskaffelser (Raport komitetu przedsiębiorczości dot. prawa o zamówieniach publicznych)
- Besl.O. nr. 35 (1998-99) Lov om offentlige anskaffelser (Prawo zamówień publicznych (1998-99))
- Ot.prp. nr. 3 (2000-2001) Om lov om endringer i lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser (Oficjalny Norweski Raport dotyczący zmian do prawa zamówień publicznych)
- Innst.O. nr. 26 (2000-2001) Innstilling frå næringskomiteen Om lov om endringer i lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser (Raport komitetu przedsiębiorczości dot. zmian do prawa zamówień publicznych)
- Besl.O. nr. 37 (2000-2001) Lov om endringer i lov 16. juli 1999 nr. 69 om offentlige anskaffelser (Zmiany do prawa zamówień publicznych)
- Lov om offentlige anskaffelser av 16. juli 1999 nr. 69 (Prawo zamówień publicznych (1999))
- Forskrift om offentlige anskaffelser (Rozporządzenia dot. zamówień publicznych)
-

EEA: EU/EEA przepisy prawne dotyczące zamówień publicznych

Dyrektywy EEA/EU:

- Rådskdirektiv nr. 92/50 om offentlige tjenestekjøp
- Rådskdirektiv nr. 92/36 om offentlige varekjøp
- Rådskdirektiv nr. 93/37 om offentlige bygge- og anleggskontrakter
- Rådskdirektiv nr. 98/665 håndhevelsesdirektivet – klassisk sektor
- Rådskdirektiv nr. 93/38 forsyningssektorene
- Rådskdirektiv nr. 92/13 håndhevelsesdirektivet – forsyningssektorene
-

WTO: Przepisy prawa dot. zamówień publicznych

- Porozumienie dot. Rządowych Zamówień Publicznych